

Populærvitenskapelig oppsummering – ”Handlingsplan klippfisk”

Finn-Arne Egeness – Prosjektleder Bacalao Forum

Ny kunnskap gir større muligheter til å tilpasse seg morgendagens utfordringer. I handlingsplanen for forsknings- og utviklingsaktiviteter i klippfisknæringen har vi beskrevet næringens ønsker og prioriteringer for hvordan forsknings- og utviklingsinnsatsen skal innrettes. Planen beskriver både utfordringer av generell karakter og konkrete prosjektområder.

Norske produsenter og eksportører av klippfisk er aktører i turbulente og dynamiske omgivelser. Konkurransen om en begrenset mengde råstoff er betydelig. Mange av de artene som videreføres i konvensjonell sektor er enten fullt beskattet eller overbeskattet og effektive logistikk løsninger og lave transportkostnader har bidratt til at råstoffet kan fraktes fra produktive fiskefelt til lavkostland for videreforedling.

Videreforedling i Norge er kostbart og mange aktører er og har derfor vært opptatt av å automatisere og effektivisere produksjonsprosessen slik at vi fortsatt kan være konkurransedyktige på produksjon av klippfisk i Norge. Imidlertid har billig utenlandsk arbeidskraft blitt et reelt alternativ til automatisering for mange aktører. Men det er knyttet usikkerhet til hvor lenge man kan forvente at rimelig utenlandsk arbeidskraft vil være tilgjengelig.

Norsk klippfisk selges i et globalt matvaremarked hvor konkurransen om kundene er stor. Aktørene må derfor tilpasse og optimalisere sine produkter til endrende ønsker, behov og preferanser i markedet. Konsumentene etterspør i stadig større grad bekvemmelige og lite komplekse produkter – som samtidig skal være både smakfulle, enkle og raske og tilberede. Dette krever en særlig utfordring for konvensjonelle produkter fordi disse krever betydelige kunnskaper og planlegging.

Med denne bakgrunnen ønsker næringsaktørene å bedre råstoffgrunnlaget slik at sesongvariasjonene i produksjonen reduseres. Videre ønsker de å bedre utnyttelsen av biprodukter fra produksjonen og øke sine kunnskaper om salteprosessen. Det er ønskelig å identifisere hvilke prosesser i produksjonen som det er hensiktsmessig å automatisere, redusere energiforbruket i tørkeprosessen og optimalisere lagringsforhold av råvarer og ferdigvarer. Næringen ønsker også å tilegne seg større kunnskap om forbrukertrender i de viktigste markedene for norsk klippfisk og mer kunnskap om konkurransen fra lettsaltede produkter – et produkt mange aktører i næringen ser på som en trussel.

For ytterligere detaljer vises det til handlingsplanen i sin helhet.